

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1 szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasásos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Turisztika.

Ne tessék a czímtől megijedni, mert igaz ugyan, hogy a téma nem időszerű, de miután megyei érdekről van szó, aktuálisá teszi a tárggyal való foglalkozást egy figyelmet érdemlő mozgalom, mely a kassai turista egyletből indult ki, s a „Kassai Ujság“ következő cikkében méltatást nyer.

A kassai turista-egylet választmányának határozata folytán a kereskedelmi miniszterhez intézendő felirat tárgya a két szomszédos megyét is melegen érdekli, ezenfelül oly directívákat is tartalmaz, melyek tárgyalása alól sem Szepes-, sem pedig Gömörvármegye közönsége magát ki nem vonhatja. Ime a szöveg:

Nagyméltóságú Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Ur!
Kegyelmes uram!

A kassai turista-egylet e hó 3-án tartott ülésében, engem — mint az egyesület elnökét — megbízott, hogy a felsőmagyarországi idegenforgalom érdekében, egy kérelemmel forduljak Nagyméltóságodhoz.

Ezen megbízásra azon körülmény szolgáltatott okot, hogy a londoni Thos. Cook & Son utazási vállalat rendes utirányai közé ez évben hazánk felvidékét is figyelmébe vette, de a mennyiben ily természetű kéjutazásoknál az idő kihasználása a vasuti menetek beosztásától van függővé téve, az általa czélba vett körutnál azonban a Dobsina-Pelsőcz és Szin-Perkupa-Tornai vonalon a vasuti összeköttetés kedvezőtlen, a czég utimarchallja C. H. Goldtwaite, kire Cook részéről a magyar utitervek elkészítése van bízva, azon kérelmének adott kifejezést, hogy egyesületünk a június 15—szeptember 15-ig terjedő időre a menetrend megváltoztatását kieszaközölje.

Az utazási vállalat a jövő évi, egyelőre 3 társasági utat, június, július és augusztus hónapokban rendezi és pedig a következők utirányai: London—Bécs—Pozsony—Csorba—T. Fűred—T. Lomnicz—Dobsina—Pelsőcz—Aggtelek—Szin-Perkupa—Kassa—Ránk—Budapest—Balaton—Bécs—London.

A vasuti összeköttetés mindenütt megfelel; az idegeneknek, csupán két módosításra lenne a menetrendben szükségök, hogy a turisztikai kör meglegyen, és pedig:

1. Hogy a Dobsináról reggel induló vonat, (ez évben 8161. sz.) ne Rozsnyóig, de egyfolytában Pelsőczig menjen;

2. Hogy a Kassáról Torna felé induló vonat (ez évben 8011. sz.) már reggel 6 óra tájban indíttassék Kassáról és Szin-Perkupaig menjen folytatólagosan; ezen változásnál csupán a Héthársról induló reggeli vonatnak (ez évben 309. sz.) 1 és fél órával előbb kellene indulnia, hogy az eperjesi összeköttetés Tornával meg ne szakíttassék.

Az elmúlt évben a felvidékre menő utasok kénytelenek voltak a vasuti összeköttetés miatt Aggteleket kikérülni.

E kérelem, mely indirekt Nagyméltóságodhoz van intézve, oly természetű, hogy bizvást enged következtetni, miszerint itt nem 50 vagy 100 utas forog szóban, miért is egyesületünk választmánya abban a biztos reményben ringatja magát, hogy Nagyméltóságod ezen kérelemnek helyt fog adni és ily módon a nálunk még alvó turisztikát életre fogja költöni.

Ennek kapcsán engedje meg Nagyméltóságod, hogy a kassai turista-egylet részéről is ajánljak egy más ügyet nagybecsű figyelmébe és pedig azon oknál fogva, mert ha akarunk idegenforgalmat létesíteni az országban, ugy mindenekelőtt az idegenek figyelmét kell felkeltenünk hazánk tájbéli szépségeire, de egyuttal ugy rendezni be a látni valókat, hogy azok könnyen hozzáférhetők is legyenek.

Becses figyelmébe akarom u. i. ajánlani Nagyméltóságodnak az aggteleki barlang tatarozását és kivilágítását. Az aggteleki barlang a legérdekesebb és terjedelme a legnagyobb cseppkőbarlang a világon, hossza 5800 m. és feltárt mellékágai szintén 2700 méterre nyulnak; ezt nagyságra az évente ezrek által látogatott adelsbergi követi, melynek hossza azonban alig 5000 m. A kentucky államban fekvő Mammut barlang ugyan sokkal nagyobb, de sima mészkő-közetből áll. Az aggteleki barlangot az Acheron és Styx patakok szelik, melyek bent egyesülvén, annyi vizet tartalmaznak, hogy a vízmennyiség villamos erő fejlesztésére alkalmassá válik, mely erőt a barlang felének kivilágítására lehetne felhasználni és így első rangú látványossággá emelni.

Tagadhatatlan, hogy a barlang ily világitás mellett és rendbe szedve nagy vonzó erővel bírna a külföldiekre, a kárpát-környék turisztikai értékét emelné és a dobsinai jégbarlang is nyerne általa, mert a straceni völgyön elterülő 4—4½ óráig tartó utnak egy napon való kétszeri bejárása, sok turistát tart vissza

már a dobsinai barlangnak megtekintésétől — a m természetes is.

Semmi kétség, hogy e villamos installáció sok pénzbe kerülne, de végeredményében egyre megy, valjon az általános vagyonosodást egy vagy más eszközzel igyekeznék előmozdítani, a jövedelmezőségre pedig nagyobb kilátást nyujtana a barlang iránti érdeklődés felkeltése, mint ama sok menedékház, mely a Tatrán épül, melyek fenntartása évenként nagy összegeket igényel és melyek — ma még — csupán azon keveseknek tesznek szolgálatot, kik a többi sok látni valót immár mind látták.

Midőn tehát az angolok kérelmét és az aggteleki barlang ügyét Nagyméltóságodnak nagybecsű figyelmébe ismétlen ajánlom, e kassai turista egyesület választmánya azon reményének adok kifejezést, hogy Nagyméltóságod pártfogása mellett az idegen forgalom emelésére hivatott egyesületek tervszerű, hazafias és egyetértő összműködésével sikerül majd hazánkban is a magyar turisztika iránt a külföldi érdeklődést oly mérvben felkeltetni, hogy az ne csupán egyesek szórakoztatására vagy divatból létezzék, de az a magyar érdekek hathatós támogatója és előmozdítója is legyen.

Végül engedje meg Nagyméltóságod megjegyzésem, miszerint a Cook-czég több százra menő uti programjait 1900-ra — a párizsi kiállításra való tekintettel már most állítja össze, miért is kegyes elhatározását még e hó végéig velem közölni sziveskedjék. Maradtam kérelmünk kedvező elintézése reményében

Nagyméltóságodnak

Kassa, 1899. november 15.

mély tisztelettel alázas szolgálja

Münster Tivadar,

kir. tan., Kassa sz. kir. város polgármestere,
mint a kassai turista-egylet elnöke.

A fölirat megértetésére szolgáljon annak fölemlítése, hogy Szepesvármegye minden évben tetemes összegeket szavaz meg a Tatra fellendítésére, így 1899-ben 20000 frtot, mely tétel következőleg nyert elhelyezést:

Uj menedékházakra 8200 frt, a zöldségi menedékház javítására 2000 frt, a többi utakra és azok fentartására fordítottat.

Ezen adatok mutatják, hogy a Kárpát-egylet a „Hoch-Tour“okat erőlteti a Tatrán, csakhog ezt ma még csupán pár száz turista gyakorolja, a mi egyértelmű avval a kereskedői maximával: sok drága portékát beszerezni — vevő nélkül: ennél helyesebb politika a meg-

T Á R C Z A.**A biblia.**

Irta: PERJESSY LAJOS *)

Ide s tova 16 esztendeje lesz már annak, hogy egy kora tavaszi estén beállított lakásomra egy kopott, parasztruhás magyar ember. Tisztességtudóan megkérdezte, hogy jó helyen jár-e?

— Ide utasítottak, mert hogy tiszteletes professor uram kálvinista, tehát magyar ember.

— Mi járatban van kigyelmed?

— Keserves állapotba jutottam. Lejöttünk sokadmagammal a Tisza mellől, a csatornaépítéshez, kubikosnak, hát hiszen volt is kereset a mult nyáron, meg az őszön, a télen is dolgoztunk, még két oláhot is szerződöttünk talicskatöltőgetőnek . . . egy kis pénzecskeket is gyűjtöttünk . . . de a végén mégis keserves állapotba jutottunk.

— Meghalt egy hónappal ezelőtt az áldott jó feleségem, elvitte valami ezen a vidéken járatos nyavalya. Hat szép gyermekem volt, négy fiu, meg két leányka, az egyik fiamat, meg az egyik leányomat a mult héten egyszerre temette el a vlahkováci rácz pap, minthogy ezen a vidéken nincsenek a mi hitünkön lévő emberek.

— De csak hivattak doktort a mikor a gyermekek megbetegedtek?

— Későn is érkezett a harmadik faluból, segített volna ő jó szívvél, ámbár, hogy ő meg német . . . és azt magyarázta, hogy költözzünk be a gyermekekkel a faluba a töltés aljából, mert hogy ott gabalyítottunk

*) Mutatvány szerzőnek sajtó alatt levő elbeszéléseiből. Szerk.

valamelyes kunyhót. A bizony a földbe van bevágva, füstös is nagyon.

Mióta meghalt a szegény asszony a beteg gyerekekre csak a kisebb fiaim vigyáztak, hozattam én orvosot is, de valami sárlakos (scharlach) betegségbe estek szegények, az azután egy napon elvitte mind a kettőt.

— A míg a faluban voltunk a temetésen valami átkozottak kiásták a kunyhó oldalát, elvitték minden ruhánkat, edényünket, de még szerszámjainkat is.

— A derék jó esendörök biztatgattak ugyan, hogy majd elesipik a tolvajokat . . . magunk is kutatgattuk, de hát nem ugy megy itt mint a Tisza mentén . . . nem járja itt a magyar szó . . . Nagy bajba estem uram, segítsen az Isten szent nevére kérem.

— Jótállás, meg pénz kellene, hogy a rácz botos adna ástó, lapátot, talicskát meg bográcsot . . . aztán a többi beteg gyereket is be kellene vinni a faluba, mert még mindnyájan elpusztultak a kunyhóban.

— Elismerem, hogy nagy bajba van kigyelmed, segíthetnék is rajta valamiképp, de lássa a magunk fajta ember is csak a mindennapira valót keresi meg . . . azután én kigyelmedet soha se láttam eddig, nem ismerem, azt se tudom mind igaz-e az, a mi elbeszél. Van-e legalább valami írás?

— Hogy már mint írás? A bizony nem igen van. Minthogy nem vagyunk senki cselédjei, a jegyző ur sem mondta, hogy olyan kellene, meg aztán vissza akartunk mi menni a mult ősszel valamennyien. Azonban mégis van nekem valamelyes írásom, a mi igaz bizonyosságot tézesen.

Az én emberem a bekecse belső zsebéből elővett egy vedlett tábláju, össze-vissza ragasztott régi bibliát. — A mikor legnagyobb vala az én nyomoruságom,

ezt olvastunk a beteg feleségemmel, meg a gyermekemmel; ez a könyv vigasztalt, ez adott reménységet . . . „Itt hagyám zálogba“.

Mikor ezt mondtam, — ugy vettem észre — mintha a bozontos szemöldökök alól pár könycesep hullott volna a könyv táblájára.

Kezembe vettem, — az előzmények után bizonyos megilletődéssel — az ócska könyvet, a bibliát, mely én előttem is beceses könyv, mint az igazság és szeretet kuforrása, — s megvizsgáltam alaposan. Volt biz az már vagy 70 esztendő, volt benne egy esomó imádság is bizonyos alkalmakra.

A könyv előlapján többféle írást találtam. A legfelső sorokban az vala megírva, hogy *Füzesi Nagy Pál* anno 1820 házasságra lépett *Kálosai Magdolnával*.

Megszólt az én emberem, mikor ezen sorokat nézegettem

— Az apám. Ő még jómódu gazda volt Tiszaháton.

Füzesi Nagy Jánosról 1838-ban az volt följegyzve, hogy mint katona. a nagy vizkor sok ember életét mentette meg Pesten, medáliát is kapott, meg pecsétes írást

1848. és 1849-ből sok vala a feljegyzés.

. . . „Dénes elesett Szent-Tamásnál.“

. . . „Lászlót az oláhok verték agyon Vizaknál.“

. . . „Domokos Kossuth apánkkal ment ki. Törökországban halt el — ugy hirtelt sorvadásban.“

. . . „Péter. 1850. . . (két sor írás kitörülve, keresztül huzogatva vastag vonásokkal . . . szerencsétlen véget ért.

— Hát ide vajjon mi volt írva?!

— Megkövetem alásan, azt bizony felakasztották,

Legolcsóbb bevásárlási forrás órák és ékszerekben!

Tigerman Adolf és Társa órás és ékszerészek

Rimaszombat, Erzsébet-tér és Kossuth-utca sarok, a vármegyeház mellett.

4-4

Tulhalmozott nagy raktár folytán a **legolcsóbb árban** ajánljuk **arany és ékszer** árúkat, valódi svajeci **arany és ezüst zsebórákat, fali- és inga-órákat**, valódi **ezüst evő-készleteket** stb. stb. Óra- és ékszerjavításokat **saját műhelyünkben jótállás mellett** készítünk. — Régi és törött aranyakat a legmagasabb árban veszünk Nagy raktár china-ezüst árúban.

Kiváló tisztelettel

Tigerman A. és Társa órás és ékszerészek és a m. kir. államvasutak pályáórása.

levő árakra vevőt keresni . . . vagyis „reclam“ és a jövedelem csak egy részét új bevásárlásokra fordítani . . . vagyis „menedékházakat“ építeni.

Az aggteleki barlangnak birnévre való emelése Gömörvármegyének rendkívüli jövedelmezőséget biztosítana, mert vegyük csak a Pelsűz-Szin-Perkupa közötti fuvarozást, ez egymaga 7—10000 frt jövedelmet hajthatna a környéknek és e mellett a termés behordásának sem kellene késést szenvednie; felemlítendő még a tejgazdaság termékeiből, az állattenyésztés, gyümölcs és bortermelésből eredő magasabb hozam, a jövedelem emelése pedig a kivándorlások megakadályozásának legjobb gyógymódja.

Proché Ede kollégánk huzamosabb ideig tanulmányozta az aggteleki barlangot, sőt sok rajzot is készített benne és azt mérések alapján fel is vette, szerinte ezen turisztikai érték elhanyagolása — vétek.

Mi a mondtak folytán hajlandók vagyunk elhinni, hogy a belügyminiszter ur O excellentiája a jövő évben már nem fogja megengedni Szepesvármegye közönségének oly nagy mérvbeni megterhelését, de ennek ellenében Gömörvármegyének fogja helyben hagyni azon, mondjuk: 40 ezer forintos kölcsön felvételét, melybe az aggteleki barlang fellendítése, villamos világításra való berendezése stb. kerülne, a mit könnyen engedélyezhet, hiszen ezen összeg 25 évi törlesztésére 5%-os kamat mellett csak évi 2838 frt szükséges, mely annuitást teljesen fedezhetné a barlang utáni jövedelem. Ily formán létesítve lenne egy körút a felvidéken, mely a külföldi turisták tartózkodását Magyarországon 2 nappal meghosszabbítaná, a mi 1000 utasnál 2000, 5000-nél 10000 napot jelent, mely időben tudvalevőleg pusztán levegőből élni nem lehet. S. K.

Reméljük, hogy a mozgalom törvényhatóságunk érdeklődését is felkeltik s az eszmét — mely az idegenforgalom növelésének lapunkban már oly sokszor hangoztatott módjának egyike — illetékes köreink támogatni fogják.

Néhány szó a két havi téli gazdasági tanfolyamról.

„Sok az adó, alacsony a gabona ára, csekély és rossz a termés, eladósodunk, szegényedünk“ — ezek az állandó panaszok nálunk már évek óta, tényleg igazak is, de itt nem segít a panasz, hanem a tett. — A bajokat orvosolni kell, s ez nem is ütközik ma nagy nehézségbe.

A csekély termés főoka a rossz művelés, a silány vetőmag, a trágya hiánya, szóval az okszerűtlen gazdálkodás, mely nálunk, sajnos, ma is általánosnak mondható. — Ha tehát ezen bajon segíteni akarunk, lépünk az okszerű gazdálkodás terére, mert egykor oly bőven termő földünk kimerült, javításra szorul.

De az okszerű gazdálkodást meg is kell tanulni s ez nem okoz ma nehézséget, mert gazdasági szakoktatásunk ma már oly virágzó s változatos, hogy ki-ki tetszése szerint válogathat benne. — Csak a fentemlített téli gazdasági tanfolyamról akarok itt említést tenni.

Mivel a kis-gazdának s általában a földművesnek az ideje egész éven át le van kötve és sokszor nem áll módjában a gazdasági szakoktatás egyéb módozatait igénybe venni, legcélszerűbbnek tartom rá nézve a téli gazdasági tanfolyamot, melynek célja: „A kis-gazdákat felvilágosítani azon hibák felől, melyeket ők a mezei gazdálkodás minden ágában elkövetnek, okszerű útmutatást adni arra nézve, miként lehet ezen hibáknak elejét venni, rávezetni őket az okszerű gazdálkodás ösvényére, megadni azon alapot, melyre ők bizton tovább építhetnek; megtanítani őket oly melléktoglalkozásokra, melyekkel a télen téli időt előnyösen kihasználhatják s a mellett mellékkeresethez jutnak, mert egyéb célja a hallgatókat oly eszközök készítésére tanítani, melyek nekik jelenleg pénzbe kerülnek, míg a tanfolyam sikeres elvégzése esetén önmaguk készíthetik ezeket s így költ-

ség megtakarítást eszközölnek mint pl. bognár munka, kosár fonás stb.

Megismerkedik itt a hallgató az okszerű növénytermeléssel s az ennek körébe tartozó munkálatokkal, az állattenyésztéssel az újabb elvek szerint, továbbá a trágyanyerés- és kezeléssel, valamint a trágyázás helyes keresztülvitelével stb.

S mindezekhez a gazda olcsón jut, mert a tanfolyam ingyenes, ingyen részesül élelmezésben is, nem vonja el a munkától, mert oly időben tartatik, mikor a földművesnek úgy sincsen dolga, mellékhaszna is van, mert a vizsgára önállóan elkészített tárgyak sajátját képezik, hazaviheti őket.

A tanfolyam 2 hónapig tart s két ízben tartatik; az I-ső november 1-től december 31-ig, a II-ik január 1-től február 28-ig bezárólag.

A bizonyítványok beküldése, valamint a személyes jelentkezés a II-ik tanfolyamra legkésőbb 1900. január 5-éig eszközözendő.

A felvétel feltételei: Elemi iskolai, születési, erkölcsi bizonyítvány, a hallgatónak legalább 17 évesnek kell lenni.

Csekély fáradság mellett tehát a gazda számos előnyhöz jutna, ha ezeket felhasználná, de sajnos nem teszi, mert mit tapasztaltunk most is?

A tanfolyam ideje 2 hónappal előbb kihirdetett, a hirdetés a községi előjáróságoknak megküldött, elérkezett a tanfolyam ideje s jelentkezett 4 hallgató.

Ki ennek oka? Egyedül az, kinek kedvéért a tanfolyam tartatik, a magyar gazda, ki nem hajlandó újat tanulni, azt tartván, hogy ha meg tudtak élni apái a régi gazdálkodási módszer mellett, majd csak megél ő is valahogy, utódaik meg hadd gondoskodjanak önmagukról, csak hogy ez igen kárhóztatandó hit, mert nagyot változtak a viszonyok; a föld termő ereje a rabló gazdálkodás mellett annyira gyengült, hogy visszapótlásra szorul, a gabonatermelés ma már nem oly jövedelmező, mint régebben, mivel a tengerentúli országok kisebb költség mellett többet képesek produkálni, mint mi s így a gabonárákat leszorítják, azért más növények termelésére is nagyobb gondot kell fordítani, különösen a takarmányfélékre, mert a legelők is nagyon megfogytak. A kényesebb természetű nyugoti szarvasmarhák igen hajlandók betegségekre, más kihasználhatóságuk módja, mint a magyaré, azért ezeknek okszerű tenyésztését, ápolását, takarmányozását és kihasználását meg kell tanulni; a földművelési eszközök a gépipar fejlődésével szintén tökéletesbedtek, könnyebb, olcsóbb velők a munka, ma a talaj is más megmunkálást igényel, mint ez előtt stb. De mindezt tanulni kell, megvannak már a megfelelő módozatok, csak hozzá kell nyulni a gazdának, fel kell ébredni a hosszú álomból, melyet aludtak addig, míg a többi európai népek a mezei gazdálkodás terén haladtak. — Tanulni kell, még pedig nagyon sokat, mert igen elmaradtunk.

Erre legalmasabb a téli idő, mikor a gazda úgy is csak elpipázza az istenadta napot.

Némelyek azt hozzák fel a gyenge érdeklődés okául, hogy a bizonyítványok beszerzése sokba kerül, azoknak számítása nagyon felületes lehet, mert számítás szerint 5—6 frt a költség, de még ha 10 frtot is kitesz, akkor is semmiség azon számos előnyhöz képest, melylyel jár; hiszen e néhány forintot a gazda a két hónap alatt elpipázza, vagy a mi még szomorubb — elissza. — Unalmas ugyanis a téli idő, a gazdaságban vajmi kevés dolga van, más foglalkozáshoz nem ért, betér tehát unalmában a kocsamába s ott gyakran 1 nap alatt többet költ, mint a mennyibe a bizonyítványok beszerzése kerülne.

Igen elszomorító tény az is, hogy éppen Gömörvármegye gazdái s főként a szomszéd falvak oly közönyösek ez intézménnyel szemben, holott ők jutnak legkönnyebben hozzá.

Mivel a kis-gazda nem tudja, vagy nem akarja saját javát, telkérem első sorban a gazdasági egyesületet, hogy ezen felszólalásomat pártolja és magáévá tegye, sokat hallottam már tevékenységéről és ügybuz-

eljön érte a fiam, vagy az unokám, . . . vagy a ki megmarad utánunk.

* * *

— „Becsapott a furfangos paraszt“ — azt mondogatták ismerőseim és barátjaim, midőn elbeszéltem a dolgot s mutogattam az érdekes bibliát.

Midőn az esemény után eltelt 2—3 esztendő, magam is kezdtem kételkedni az emberismeretemben s annál kellemesebben lepott meg, midőn karácsony előtt beállított hozzám egy fiatal subancz legény.

— Füzési Nagy Barnabás vagyok, annak az embernek a fia, a ki a bibliát itt hagyta.

— Panosova tájékaról jöttem, ott dolgoztunk földmunkát, a meddig az idő engedte, most édes apám elküldött a könyvünkért.

— Derék dolog, mindjárt előkeressük.

Az ám, ha az olyan könnyen ment volna. A nevezetes biblia eleintén az íróasztalomon feküdt néhány hónapig, azután a könyves szekrénybe tettem, onnan meg valami könyvmustrálás után talán a padlásra került, a régi könyvek közé, szóval szőri szálán eltűnt, hiába hánytunk fel érte mindent.

Igen kellemetlen kezdett lenni a dolog, dühösködtem, egész házam népe a bibliát kereste, s midőn minden igyekezetünk kárba veszett, sajnálkozva, szegyenkezve jelentettem Barnabásnak, hogy nem találjuk „azt“, a könyvet, de adok helyette más bibliát, újat, diszes kötést.

— Nagy baj az tiszteletes uram, mert az édes szülém, az apám azt mondta, hogy mindjárt meggyógyulna ő, ha a könyvből olvasgathatna, s „a betegek könyörgését“ elimádkozhatná.

— Hát beteg az édesapja?

— Nagy beteg, — talán? . . . e szavaknál kicsordult a könyv a szeméből — az volt a kívánsága . . . Két nap óta jövök ebben az istenitélet időben.

— Hát azt mondta az apja, hogy akkor meggyógyulna? hát gyalog jött? annak a könyvnek elő kell kerülnie, ha szétszedjük is érte a házamat.

Elképzeltem magamban, hogy mennyit szenvedhetett ez a fiu a kegyetlen hideg időben, midőn esontta fagyott minden, dühös hóviharak száguldoztak végig a nagy bánati rónaságon.

galmáról, remélem tehát, hogy belátja itt is a tett szükségességét s e téren is a gazdákra javítólag fog hatni.

Másodsorban a községi előjárók, a lelkészek, tanítókhöz fordulok kérő szóval, hogy világosítsák fel a népet ez intézmény hasznos voltáról, szolgáljanak neki magyarázatokkal, hisz oly könnyen tehetik azt meg, mert mindennap érintkeznek vele. Sokoldalú elfoglaltságuk mellett szakítsanak maguknak egy kis időt és szenteljék azt ezen ügynek s én azt hiszem, hogy fáradságuk nem vész kárba.

Végül a kis-gazdákat kérem, olvassák el jelen soraimat figyelmesen, a mit nem értenek, forduljanak akár a földműves iskolához, akár a gazdasági egyesülethez magyarázatért és tanácsért, mi szívesen szolgálunk vele. — Ragadják meg az alkalmat és jöjjenek a januári téli tanfolyamra, ha pedig ez rájuk nézve fáradsággal jár, küldjék fel fiaikat vagy unokáikat, hiszen evel nemcsak maguknak használnak, hanem utódaiknak és a házáknak is, mert a hon csak akkor virul, ha fia is boldogulnak; úgy is főfoglalkozásunk a földművelés s ha még itt sem akarunk haladni, elseper minket a haladó Európa s ránk, az egykor oly dicső magyarra azt mondják: „Nem akart a kultúrával haladni s elpusztult, mint több más nemzet, melyet az erősebb kultúrájú népek tönkre tettek.“

Kurincz, 1899. november 13-án.

Lachmann József.

Erzsébet emlékfák.

A földművelésügyi m. kir. miniszter mult évben kiadott körrendelete folytán országszerte emlékfákat ültettek a tragikus véget ért koronás királyné emlékére. Most vaskos kötetben közli a miniszterium a hazafias kegyelet hazánkban való megnyilatkozását, s ebből látjuk, hogy Gömör-Kishontvármegyében következő helyeken ültettek emlékfákat:

Csetneki közbirtokosság 2000 db fenyőfát. Dobsina város 2 db vörösfenyőt és 1 drb szomorú kőrist. Jolsva város 42 drb fenyőt. Likéri vasolvasztótelep 150 drb vörösfenyőt. Nagyrőcze város 23 drb szilfát, 28 drb hársfát, 67 drb vadgesztenyét és 8 drb kőrist. Rákosi vaskőbányatelep 32 drb hárs- és 39 drb akácfa. Rimaszombat város közönsége a szépen befásított főteret Erzsébet-ternek nevezte el, s a régi temetőhelyet kipótolva egészen az államvasuti vonalig, Erzsébet-liget elnevezés alatt üdülő helyként berendezni s beültetni elhatározta, mely határozat végrehajtása, közbejött akadályok miatt ez év őszére halasztatott. Rimaszombati m. kir. mentéleloz-tálya 100 drb fenyőfát. Rimabányai m. kir. államvasutak gesztenye-, hárs- és fenyőfákat. Rimaszécsi kir. járásbíróság 4 drb tölgy-, 4 drb szil- és 4 drb eseresnyefát. Rimaszécsi m. kir. államvasutak gesztenye- és hársfákat. Rozsnyó város 300 drb luczfenyőt. Rozsnyói m. kir. államvasutak fenyőfákat. Tiszolczi m. kir. államvasutak hárs- és luczfenyőket. Tornallyai m. kir. államvasutak fenyőfákat. Aggtelek 10 drb tölgyfát. Ajnácskő 10 drb emlékfát. Almágy 10 drb emlékfát. Alsó-Balog 10 drb csertölgyet. Alsó-Bátka 10 drb csertölgyet. Alsófalú tölgyfákat. Alsó-Hangony 10 drb csertölgyet. Alsó-Kálósa 10 drb tölgyfát. Alsó-Sajó 10 drb hársfát. Babalaska 12 drb kőrisfát. Bakostörék 32 drb kőrisfát. Balogfala 10 drb csertölgyet. Baradna 10 drb fenyőt. Baracza tölgyeket. Barka 10 drb hársfát. Beje tölgyfákat. Bellény 10 drb csertölgyet. Béna 10 drb csertölgyet. Berdárka 10 drb hársfát. Beretke hársfákat. Betlér 10 drb hársfát. Borzova 10 drb hársfát. Bugyikfala 10 drb csertölgyet. Csetnek 10 drb hársfát. Csiz 10 drb csertölgyet. Csoltó hársfákat. Csoma 10 drb csertölgyet. Csuesom 10 drb hársfát. Czakó 10 drb csertölgyet. Daranya 10 drb csertölgyet. Deresk fenyőfákat. Derenesény 10 drb csertölgyet. Dernő 10 drb hársfát. Détért 10 drb csertölgyet. Dobfenek 10 drb csertölgyet. Dobócza 10 drb csertölgyet. Dobrapatak 6 drb hárs- és 4 drb vörös fenyőt. Dulháza 10 drb csertölgyet. Dusa 10 drb csertölgyet. Egyházas-Bást 10 drb csertölgyet. Esztrény 9

— Itt a könyv édes apám! Így kiáltott fel a kis leányom, a ki ott térdelt a szekrény elé kihányt könyvhalmaz közt.

— Talán éppen én tettem bele ebbe a szép bekötési táblába, rebegte pironkodva.

Barnabás arcán felillant az öröm sugara, midőn a könyvet kezébe vette, . . . de mindjárt szomorúvá vált, midőn lapozgatott benne. Nagy zavarba jött, imezett, ámozott, míg aztán nagy nehezen kinyögte:

— „Azt mondta édes apám, tessék beleírni ebbe a bibliába, hogy Füzési Nagy Pálnak kölcsön adott 18 frt 67 krt, és tessék beleírni a becses nevét is . . . azért, mert nekünk most ninesen pénzünk visszafizetni, de erre az írásra bizonyosan megadjuk az interesével.“

No ez ugyan hires fordított kötelezvény — gondoltam magamban.

Egy kicsit boszantott a dolog, tanácskoztam a feleségemmel. Az asszony hite erősebb volt mint az enyém.

— Add vissza nekik, ird bele azt, a mit kívánnak, hiszen magyarok.

* * *

Teljes tizenöt esztendő telt el azóta, a feledékenység fátyola ráterült erre a dologra is. Ez idén husvét előtt Orsováról levelet kaptam Nagy Pál uramtól, melyben jelenti, hogy meg fog látogatni.

A mondott időben csakugyan megjött az én bibliás emberem, de nem egyedül, hanem vele jött a férjüvé lett Barnabás is, meg egy iruló-piruló csinos hajadon.

Nagy Pál uram csak a tisztes kékbéli magyar ruhát viselte, de a fia, meg a leánya már urasabb megjelenésűek valának.

— Eljöttünk tiszteletes professzor uram, hogy azt a régi adósságot kifizessük. A jó Isten megsegített. Két fiam a vaskapu szabályozásánál géplakatos, én felügyelő vagyok . . . ennek a kis leányomnak, — a ki akkor, 15 esztendő előtt, a mi nagy nyomoruságunkban elveszett lélek volt, — szintén akadt szerencséje, megkérte egy hajókormányos Felénk fordította az Ur az ő fényes arcát.

Elhoztam a bibliát is. Tessék beleírni a régi írás alá:

Megadta a tartozását becsületesen.

drb fenyőt. F.-Hegymeg 3 drb hársfát. F.-Szállnok 9 drb tölgyfát. Fekete-Lehota 12 drb fenyőfát. Fekete-Patak 10 drb hársfát. Feled 10 drb esertölgyet. Felfalu tölgyfát. Felső-Balog 10 drb esertölgyet. Felső-Bátka 10 drb esertölgyet. Felső-Hangony 10 drb esertölgyet. Felső-Sajó 10 drb hársfát. Füge tölgyfát. Gömör-Ráthó 18 drb kőrís- és 16 drb fürtös juharfát. Gaesalk 10 drb hársfát. Gortva-Kisfalud 10 drb esertölgyet. Gezsefala 10 drb hársfát. Genes 10 drb hársfát. Gerlicze 18 drb fenyőfát. Gesztes 10 drb esertölgyet. Geszte 10 drb esertölgyet. Göcs 10 darab fenyőfát. Gömör-Panyit hársfát. Gömörvég vasuti állomás hárs-, lucz- és vörös-fenyőfát. Guszóna 10 drb esertölgyet. Hámosfalva 10 drb hársfát. Hankova 10 drb hársfát. Harmacz 10 drb esertölgyet. Hárskut 10 drb hársfát. Helpa 61 drb vörös-fenyőt. Henczkó 10 drb hársfát. Hisnyó 12 drb kőrísfát. Hisnyóvíz 10 drb hársfát. Horka tölgyfát. Inola tölgyfát. Ispánmező 12 drb hársfát. Iványi 10 drb esertölgyet. Jánosi 10 drb esertölgyet. Jéne 10 drb esertölgyet. Jeszte 10 drb esertölgyet. Jólész 10 drb hársfát. Jolsva-Taploca 19 drb fenyőfát. Kánó tölgyfát. Kelemér hárs- és szomorú füzetek. Kerekgede 10 drb esertölgyet. Kiette 5 drb hársfát. Királyi hársfát. Kis-Gömöri 10 drb esertölgyet. Kis-Szlabos 10 drb hársfát. Kis-Veszverés 10 drb hársfát. Klenócz 500 drb vörös- és luczfenyőt, gyertyánfát. Kokova 100 drb hársfát. Koprás 12 drb kőrísfát. Kovácsvágás 10 drb hársfát. Kövi 60 drb fenyőfát. Kraszkó 13 drb kőrísfát. Kraszna-Horka-Hosszurét 10 drb hársfát. Kraszna-Horka-Várallya 10 drb hársfát. Kun-Taploca 10 drb hársfát. Lekenye tölgyfát. Lévért fenyőfát. Lipócz 19 drb luczfenyőt. Lubenyik 12 drb kőrísfát. Lueska 10 drb hársfát. Murány-Hosszurét 13 drb kőrísfát. Majom 10 drb esertölgyet. Markuska 10 drb hársfát. Martonfala 10 drb esertölgyet. Méli hársfát. Meleghegy 10 drb esertölgyet. Melléte tölgyfát. Miglész 19 drb fenyőfát. Muisány 12 drb kőrísfát. Murány 41 drb hársfát. Murány-Lehota 13 drb hársfát. Nadabula 10 drb hársfát. Nagy-Szlabos 10 drb hársfát. Nagy-Szuha 22 drb fát. Nagy-Veszverés 10 drb hársfát. Nandras 40 drb fenyőfát. Naprágy hárs- és tölgyfát. Nyustya hárs- és luczfenyőket. Ochtina 12 drb fenyőfát. Oláhpatk 12 drb fenyőfát. Oldalfala tölgyfát. Orlaj-Török 3 drb tölgyfát. Osgyán 15 drb szomorú fűzfát. Pacsa 10 drb hársfát. Padár 10 drb esertölgyet. Pálfala 10 drb esertölgyet. Pápos 13 drb luczfenyőt és 8 drb hársfát; a Pázsit nevű dombon pedig kőralakban Erzsébet-figurát létesített. Paskaháza 10 drb hársfát. Pelsőcz hárs- és fenyőfát. Perjése 10 drb esertölgyet. Perlász 19 drb fenyőfát. Péterfala 10 drb esertölgyet. Pétermány 10 drb hársfát. Ploszkó 18 drb fenyőfát. Pohorella 24 drb hársfát. Polom 82 drb akác- és fenyőfát. Polonka 16 drb juhar-, 10 drb hárs- és 12 drb kőrísfát. Pongyelok 2 drb hársfát és 2 drb erdei fenyőt. Poprós 62 drb alma- és szilvafát ültetett. Poszoba hárs- és tölgyfát. Putnok fenyőfát. Raás tölgyfát. Radnót 10 drb esertölgyet. Ragály tölgyfát. Rákos 90 drb fenyőfát. Rakottyas 10 drb esertölgyet. Ratkó 30 drb hárs- és tölgyfát. Ratkó-Lehota 12 drb fenyőfát. Ratkó-Szuha 38 drb fenyőfát. Rima-Zaluzsány 30 drb tölgy-, 110 drb erdei fenyő és 4 drb diófát. Rédova 10 drb hársfát. Rekenye-Ujfalu 10 drb hársfát. Répás 8 drb hársfát és 4 drb fenyőfát. Restér 10 drb hársfát. Rimabánya 120 drb tölgyfát. Rimaszecs 10 drb esertölgyet. Rima-Lehota 17 drb luczfenyőt és 60 drb kőrísfát. Rochfalva 10 drb hársfát. Rónapatak 66 drb fenyő- és eperfát. Rudna 10 drb hársfát. Runya tölgyfát. Sajó-Gömör tölgyfát. Sajó-Püspöki 10 drb esertölgyet. Sánkfa tölgy- és hársfát. Sebespatak 10 drb hársfát. Serke 10 drb esertölgyet. Sid 10 drb esertölgyet. Simeni 10 drb esertölgyet. Sörg 10 drb esertölgyet. Sumjász 30 drb hársfát. Susa 10 drb esertölgyet. Susány emlékfát és 28 drb különféle lombfát. Sütete 19 drb fenyőfát. Szalócz 10 drb hársfát. Szásza 12 drb emlékfát. Széleze 2 drb fenyőfát. Szent-Király emlékfát. Szent-Simon 10 drb esertölgyet. Szilice 10 drb hársfát. Szilistye 16 drb akác- és Szkáros tölgyfát. Sztárnya tölgyfát. Sztrisz 16 drb juharfát. Szutor 10 drb esertölgyet. Tajti

— Azután még egy kérésünk is lenne. Három hét előtt megszületett az első unokám, a Barnabás kis leánya... hát hogyha a keresztstülőt tisztet kegyesek lennének elfogadni.

Persze, hogy elfogadtuk kész örömmel.

* * *

E nyáron a Herkules-fürdőbe rándultunk ki. Orsován azt indítványozta a feleségem, nézzük meg a kis keresztleányunkat.

A koronakápolnához vezető ut mentén találtuk fel Füzési Nagy hajlékát. Mosolygó napsugárban fürdő virágos udvar, szőlővel befutott veranda, az udvar végében a Duna felé térs kert, a tiszta ház, első pillanatban tanusították, hogy ott rendes, boldog emberek laknak.

A verendáról futva sietett felénk az öreg magyar, lelkendezve követte, kis gyermekével karján egy mosolygó menyecske.

Mit mondjak még!

Tejbe, vajba fűrésztöttek, ott kellett maradnunk estére is, a mikor a fiuk, kék zubbonyos, napsütötte ki fejlett férfiak megérkeztek.

A verenda alatt terítették... az öreg poharazás közben áldomást is mondott reánk, majd nézegettük azt a páratlanul kedves tájat, hol három ország határa találkozik, a Duna felől bánatos melodiája nőta hangjait hozta felénk a lanyha esti szellő... a korona-kápolna fölé mintha dicsfényt vontak volna a lenyugvó nap sugarai.

A boldog családi körben olyan ritka édes hangulat lepelt meg... elhallgattunk.

Az öreg oda mutatott a füzesek felé... Ott... ott... a berkek táján szálltak csolnakra ez előtt fél-századdal a hazát elhagyó félistenei a magyarnak, hogy felvegyék a bujdosók útját...

A család feje kihozta a régi bibliát... s míg mi azt nézegettük, a fiatalok csengő hangon nótára kaptak:

— Megvirrad még valaha...

Nem lesz mindig éjszaka...

A magyarnak...

— Igen, nekünk megvirradt — suttozta az öreg — és azt e biblia hatalmának köszönhetjük.

10 drb esertölgyet. Tamási 10 drb esertölgyet. Tiba tölgyfát. Tiszolcz 37 drb fenyő- és 36 drb különféle lomblevelű fát. Tornallya szomorú fűzfát. Trisz tölgyfát. Uhorna 10 drb hársfát. Ujfalu 10 drb esertölgyet. Ujvávár 17 drb hársfát. Umrla-Lehota 12 drb kőrísfát. Uraj 10 drb esertölgyet. Uzapanyt 10 drb esertölgyet. Válykó 32 drb luczfenyőt. Várgede 10 drb esertölgyet. Velkenye 10 drb esertölgyet. Vigtelke 10 drb hársfát. Visnyó tölgyfát. Vizesrét 12 drb kőrísfát. Zabar 10 drb esertölgyet. Zádorháza 10 drb esertölgyet. Zavadka 36 drb veresfenyőt. Zeherje 3 drb szomorú fűz-, 7 drb tölgy- és 10 drb hársfát. Zubogy cserfát. Zsíp 10 drb esertölgyet ültetett.

Hirek és vegyesek.

A királyné emléke. A feledhetlen emlékü Erzsébet királynénak nevenapjának évfordulóját az iránta érzett őszinte szeretet és az elvesztése feletti mély fájdalom nálunk is megnyilatkozott. Középületeinkben, melyek a multban e napon az örömet hirdették, most gysz lobogók hirdették Nagyasszonyunk elhunyt feletti mély fájdalmát. A római katolikus templomban Szemtan Endre esperes plebános fényes segédlettel ünnepélyes gyászisteni tiszteletet tartott, melyen ugy az állami, megyei és városi tisztviselők testületileg, mint a nagy közönség is megjelent és együtt érző lélekkel mondták az aszisztáló pappal, hogy az, ki az életben már mártyrként szenvedett és tragikus halálával a szentek sorába avatottat: requiescat in pace.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter a rimaszombati kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul Kolbay Sándor törvényszéki bírót a helybeli bírói kar egyik kiválóan képzett jogászát, állandó helyettesül pedig Vozáry György törvényszéki bírót rendelte ki.

Hivatalvizsgálat. Dr. Mészáros István kir. ügyész t. hó 20-án Tornallyára érkezett, s ott vizsgálatot tartott a járásbírósg ügymenete felett.

Ügyvédi vizsga. Papp László, ki néhány év előtt hosszas ideig szorakoztatta városunk társaságait derült humorával, — mint értesülünk — Budapesten ügyvédi vizsgát tett és a fővárosban meg is nyitotta irodáját.

Vizsgálat. Szalay Béla csendőrszázados, balassagyarmati szarny-parancsnok t. hó 1-től vizsgálja Gömör- és Nógrádvármegyék csendőrőreit. A helybeli szakasz megvizsgálása végett t. hó 21-én városunkba érkezett s 24-éig időzik itt.

Az adóreform előmunkálatai már megkezdődtek. Papp Mihály pénzügymin. osztálytanácsos Gömörvármegye összes rendezett tanácsu városait — s így Rimaszombatot is — meglátogatta, abból a czélből, hogy az egyes városok viszonyait személyesen is tanulmányozhassa és megítélhesse, hogy a városok az új adóreform folytán megállapítandó lakbérorszályzat melyik sorozatába lesznek felvehetők.

Halálozás. Pauncz Bernát zabari földbirtokos a napokban 78 éves korában Egerben meghalt. Temetése nagy részlet mellett ment végbe.

Véletlen lövés. Kokován t. hó 20-án Király János uradalmi kerülő vaddisznó vadászatra indult, s utánna ment Vranszki János kokovai ember is több hajtótársával. Az elől haladó kerülő fegyvere egyszerre — nem tudni mi okból — elsült, s a golyó Vranszkit találta, ki nyomban a földre bukott. A szerencsétlennek bal karját keresztül lötte a golyó. A sérültet beszállították a közkórházba.

Allamsegélyek a 1900-ik évben. A valás- és közoktatásügyi miniszteriumnak az 1900-ik évre szóló budgetje szerint államsegélyt fognak kapni a következő ref. gimnáziumok: 1. Bekés: 6000 frt; 2. Budapest: 16000 frt; 3. Csurgó: 15700 frt; 4. Gyöngy: 2500 frt; 5. Hajdú-Nánás: 3000 frt; 6. Hódmező-Vásárhely: 13000 frt; 7. Karczag: 3000 frt; 8. Kecskemét: 7000 frt; 9. Kis-Ujszállás: 14000 frt; 10. Kolozsvár: 8000 frt; 11. Marosvásárhely: 4000 frt; 12. Máramaros-Sziget: 15000 frt; 13. Mezőtúr: 8000 frt; 14. Miskolcz: 15000 frt; 15. Nagy-Kőrös: 9000 frt; 16. Pápa: 16000 frt; 17. Rimaszombot: 16000 frt; 18. Szepsi-Szent-György: 16000 frt; 19. Szászváros: 12000 frt; 20. Szathmár: 13000 frt; 21. Székely-Udvarhely: 10000 frt; 22. Zilah: 15000 frt. — Tehát 22 tanintézet kapni fog a jövő évben: 237200 frtot, a melyből az átlag, ha mindenik egyformán kapna: 10781 frt 81 krt. — Nem kapnak államsegélyt a következő ref. gimnáziumok: 1. Debreczen; 2. Hajdú-Böszörmény; 3. Kun-Szent-Miklós; 4. Nagy-Enyed és 5. Sárospatak. — Az ág. ev. gimnáziumok közül ezek szerepelnek a segélyezendők között: 1. Aszód: 3500 frt; 2. Békés-Csaba: 8000 frt; 3. Bonyhád: 5500 frt; 4. Budapest: 15000 frt; 5. Eperjes: 16000 frt; 6. Igló: 12000 frt; 7. Nyiregyháza: 16000 frt; 8. Pozsony: 16000 frt; 9. Rozsnyó: 16000 frt; 10. Selmecz: 16000 frt; 11. Sopron: 12000 frt; 12. Szarvas: 14500 frt. Ez a 12 tanintézet kapni fog tehát összesen: 150500 frtot, a melyből egy-egyre átlagosan: 12541 frt 66 krt. esik

Éjjeli tűzoltógyakorlat. Mult szerdán éjjel 11 órakor, mikor a város lakosságának nagyrésze virrasztva várta a csillaghullást, egyszerre megszólalt a tűzoltók kürtje s éjjeli gyakorlatra allarmirozták a legényseget, mely gyorsan össze is gyülekezett a városházán és részt vett a rövid tartamu gyakorlaton. — A kik ez éjjel kint jártak, csillaghullás helyett legalább a tűzoltók gyors kivonulását láthatták, mert a csillagok most sem hulltak, s a világnak sem lett vége.

Mérgezés. Kokován megdőbentő eset történt. Tatárka Pál nevezetű paraszt, féltékenységből mirennel (arzen) megmérgezte Barala András gyárimunkás két életre való fiát: Pált és Andrást. Az elkövetett esekemény, — mely két ifju életét akarta elrabolni — szerencsére idejekorán észrevétetett, egyuttal constátaltatott, hogy a két ifju mirennel lett megmérgezve, s így sikerült, az ellenmérge beadásával a két ifjut az életnek visszaadni.

Tenyészállatok vizsgálata. A megye közsé-geiben e napokban ment végbe a tenyészapa-állatok vizsgálata. A bizottság — melyben Póka állategészségi felügyelő és Palm Nándor főállatorvos is részt vett, a rimaszécsi járásban a legszebb tenyészállatokat Serke, Simonyi

és Iványi községekben találta. E járásban Marikovszky Géza hercegi tisztartó és Horváth József eszi földbirtokos is részt vettek a bizottságban.

Vármegyék és vicinálisok. A kereskedelmi miniszter igen érdekes kimutatást terjesztett a képviselőház pénzügyi bizo. tsaga elé azokról a segítségösszegekről, melyekkel a vármegyék, illetőleg utadó-alapjaik a területeiken átvonuló vicinálisok építéséhez járultak. E kimutatás adatai szerint meg van terelve vármegyénk a vicinálisoknak adott segítség czimén 85000 frtal.

Vasárnapi szünet felfüggesztése. A budapesti kereskedelmi és iparkamara legutóbbi teljes üléséből a kereskedelemügyi miniszterhez fölterjesztést intézett az iránt, hogy az idei karácsonyi ünnepet és újévet megelőző vasárnapokon az ipari munka és az adás-vevés egész napon szabadon legyen gyakorolható.

Eladó csemeték és ojtóvesszők. A földmívelésügyi miniszterium hirdetést tesz közzé az állami intézeteknél eladó csemeték, ojtványok, ojtóvesszők, szőlővesszők és füzüdványok készleteiről. E szerint a rimaszombati földműves iskolánál: 1300 vadalma, 600 doucin, 1200 vadkörte, 700 birs és 2000 eperfa, — 11400 juhar (Acer platansides), 200 Gléditschia, 70 Ribes aureum, 700 spirea vulgaris és 40 Weigelia amabilis, — 1149 alma ojtvány, 876 körte ojtvány, 696 szilva ojtvány, 500 ribiszke, 100 egres, — 1000 alma ojtó vessző, 1000 körte ojtó vessző, 500 szilva ojtó vessző, 400 kajszi-barack ojtó-vessző, 100 cseresnye és meggy ojtó-vessző van készletben. A gyümölcsfák ára: magas törzsű gyümölcs ojtványok 40 kr, félmagasaké 30 kr, — 1 éves vadalma csemete ezre 6 frt, ugyanaz 2 éves 10 frt, — vadkörte csemete egy éves 8 frt, 2 éves 12 frt, — Doucin, Szt.-Iván és paradicsom alma, Orbás-alma és birs ezre 25 frt, szilva ezre 15 frt, cseresznye és meggy csemete ezre 15 frt, barack ezre 15 frt, eperese csemete 6 frt. Akác (1—2 éves) csemete ezre 6 frt, Gléditschia csemete ezre 6 frt, minden egyéb gazdasági és dísz csemete (1—3 éves korig) ezrenként 20 frt, Gyümölcsajtóvesszők és szemzohajtások darabja 2 kr. Dugványok gyümölcs- és egyéb fákrol, valamint cserjékről 100 darabonként 2 frt, füzüdványok ezre 2 frt,

Az éllemesség netovábbja. Kinek nincs kedves hozzátartozója: anyja, apja, férje, neje vagy gyermeke, kik ne örülnének, ha életnagyságu fényképpel otthonukat díszíthetnék és ki ne fogadna el egy ily 60 cm. magas, szép kiviteli fényképet, pláne ha ezt ingyen kapja. Mert valóban teljesen ingyen ad a Párisi nagy áruház (Budapest, Kerepesi-ut 38.) minden egyes vendőjének, ki 10 frtért bevásárol, egy bármily fénykép után elkészített művészies kiviteli életnagyságu képet. Mivel azonban mindenki nem vásárol egyszerre 10 frtért. az ingyen fényképet pedig mindenki szeretné, az áruház ezen akkép segített, hogy a 10 frt részletekben is levásárolható. Ugyanis minden kisebb bevásárlásról egy boont kap a vendő és ha ezek a 10 frtot meghaladják, az ingyen fényképet, a mely testvérek között is megér 10 forintot, kiszolgáltatják. Figyelmeztetjük t. olvasóközönségünket, hogy szükségletüket itt szerezzék be és az áruház ujonnan megjelent és eddigieket felülmuló képes nagy árjegyzékét hozzák meg.

Lopások. Furmann Márton forgácsfalvi lakos kárára 11-én zárt lakásából feltörés után 15 frt készpénzt, különféle ruhaneműt elloptak. A gyanuba vett csavargó Danko Jánost nyomozzák. — Szó Ferencz tajti lakos kárára t. hó 1-én virradóra sertes-oljából 4 darab malacot 32 frt értékben Fazekas János csavargó juhász elloptott, ki után a csendőrség a nyomozást megindította.

Tiszolczi rébusz. Nem is egészen találós mese, hanem szerkesztőségünkben tisztára látható egy csomagolásra szánt papirzacskó, melyen a következő nyomtatott felirat esüfokodik: „Svoj k svojmu! Daniel Takáč obchod s miešaným tovarom v Tisovci.“ A borítékot Moiret F. Ödön budapesti czég szállítja. Azt hiszszük, hogy ha magyar volna a csomagoló papir felirata, nem rontaná az illető kereskedő üzletének a renomméját — Tiszolczon sem.

Gömör-Kishontvármegye állategészségügye november hó 15-én: Takonykór és bőrféreg: Helpán és Bátkán Sertésész: Lubenyik, Miglész, Muisány, Murány-Hosszurét, Sütete, Vizesrét, Ajuácskó, Almágy, Balogfala, Csiz, Dulháza, Felső-Bátka, Gortva-Kisfalud, Guszóna, Meleghegy, Péterfala, Radnót, Sajó-Püspöki, Sörg, Zabar, Felső-Pokorágy, Kokova, Dernő, Göcs, Jólész, Pacsa, Pelsőcz, Szalócz, Vigtelke, Alsó-Szuha, Bánréve, Beje, Felső-Kálosa, Felső-Szuha, Gieze, Harkás, Kövecses, Lévért, Mikolesány, Naprágy, Nasztraj, Otrokocs, Poszoba, Runya, Sánkfa, Sajó-Lenke, Szkáros, Tornallya, Zádorfala, Zsór, Jolsván és Rimaszombaton.

Az „Ország-Világ“ e heti száma érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Irta e kiváló szépirodalmi ujság utolsó számába a szerkesztőn dr. Várady Antalón kívül Herczegh Ferencz, Mikszáth Kálmán, dr. Falk Zsigmond, Feleki Sándor, Lendl Adolf. Képei között találjuk a pécsi 8-as magyar huszárok tisztikarának képet, melyet a vitéz ezred mult esztendei jubileuma alkalmából készítettek. Most is mint mindig, eleven és érdekes ez az ujság, m-ly híres arról, hogy olvasóit minduntalan kellemes meglepetésbe részesíti. A legújabb meglepetés most készül, az „Ország-Világ“ karácsonyi almanachja, melyet minden előfizető, az is, ki most lép e lap olvasó közönsége közé, díjtalanul megkap. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára negyedévre 2 frt. A kiadóhivatal, mely Hold-utca 7. sz. a. van, mutatványszámot kívánatra ingyen küld

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÁBELY MIKLÓS.

A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Magán-hirdetések.

Eladó ház.

Rimaszombatban, a Deák Ferencz-utca 10. sz. a. levő ház szabad kézből eladó. Venni szándékozók forduljanak az ott lakó tulajdonos: Szabó István mészároshoz.

Hirdetmény.

4403. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **gömör. nép- és iparbank** végrehajtónak **Tokaji Mihály** miszkolci lakos végrehajtást szenvedő elleni 450 frt tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. te. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Rimaszombaton városban fekvő s a rimaszombati 436. sz. jtkvben A. 1—3. sorszám alatt foglalt Tokaji Mihály nevében álló 1574, 1572. és 1575. hrzi számú ingatlanokra a 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1899. évi december hó 18. napjának** d. e. 10 óráját ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségébe tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok becsárán alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 72 forintot készpénzben, vagy az, 1881-ik évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1899. évi október hó 2-án.

Kovács, kir. tszéki bíró.

Mint hogy a legelső ötvösmű gyárokkal közvetlen összeköttetésbe léptem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy a jutányos ár, mint a szép művészi kivitel tekintetében a n. é. közönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem, a miről bárki is személyes meggyőződést szerezhet.

SCHWARCZ I.

ezelőtt Hertsko Bertalan
órás és ékszerész
Rimaszombat, Erzsébet-tér.

2-*

Árverési hirdetmény.

384./898. sz. — Alulírt kir. közjegyző közhírré teszem, hogy a néhai **Sárközy Gyula** jánosi volt lakos hagyatékához tartozó ingóságok (a gazdasági ingókat ide nem értve) u. m. butorok, házi felszerelések, ágy- és ruhafélék, fehérneműek, arany- és ezüsthelyek, dísz tárgyak stb. valamint a 4193 kötetből álló könyvtár, **1899. évi december hó 6-án** d. e. 9 órakor **Jánosi községben** a Sárközy-kastélyban közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen többet ígérés útján készpénz fizetés mellett el fognak adatai. — Rimaszombat, 1899. november 14.

2-2 **Beliczky Victor, kir. közjegyző.**

Bérbeadó birtok.

A **kövii** határban fekvő birtok: mely áll 80 magyar hold szántó föld: 16 " " rét, 30 " " legelő, hozzá való gazdasági épületekkel betegség miatt **haszonbérbe adó.** Ertekezhetni lehet **Gocsó János** tulajdonossal **Köviben.**

3-4

Hirdetmény.

2124. sz. — A nagy-rőcei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Datko Károly** végrehajtónak **Mák Györgyné** szül. **Galik Krisztina** végrehajtást szenvedő elleni 262 frt 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagy-rőcei kir. járásbíró) területén lévő, Pohorella község határában fekvő, a pohorellai 209. sz. jtkvben A. I. 1—28. sz. a. foglalt, 148. ns. sz. ház, udvar, továbbá szántók és rétek ingatlanának **Mák Györgyné** szül. **Galik Krisztina** végrehajtást szenvedett jutalékára 424 frt; — 2-szor: a pohorellai 370 sz. jtkvben A. I. r. 2712. hrzi számú réti ingatlanra az 1881. LX t. cz. 156. § alkalmazásával 40 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899-ik évi december hó 20-ik napján** délelőtt 10 órakor Pohorella község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-Rőcén, 1899. évi július hó 14-ik napján. A nagy-rőcei kir. járásbíró, mint telekkönyvi atóság.

Dessewffy kir. bíró.

Hirdetmény.

3-3

4649. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Engel Adolf** rimaszombati lakos és a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **ifj. Biaczovszki Józsefné Oszkocsil Anna** rimaszombati lakos végrehajtást szenvedő elleni 1650 frt tőke és járuléka, és Engel Adolf javára 73 frt 69 kr tőke és járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombaton városban fekvő s a rimaszombati 948. sz. jtkvben A. 1. és 3. sorszám alatt foglalt ifj. Biaczovszki Józsefné szül. Oszkocsil Anna javára 1/2 és kiskoru Biaczovszki Jenő és kiskoru Biaczovszky József javára 1/2-ed részben irt 96 és 97/a. hrzszámú ingatlanokból s az ezeken épült házból ifj. Biaczovszki Józsefné szül. Oszkocsil Anna birtokillető-

ségére a 606 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1899. évi december hó 28-ik napjának** délelőtti 10 óráját a rimaszombati kir. törvényszék telekkönyvi hivatalába tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsárán alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 60 frt 60 krt készpénzben vagy az 1882-ik évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni. — Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1899. október hó 4-én.

Vozáry, kir. tszéki bíró.

Nagy karácsonyi Occasio!

LAKNER EMIL

DIVATÁRUHÁZA RIMASZOMBATBAN (Erzsébet-tér).

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönségnek szíves tudomására hozni, hogy az ezidei

karácsonyi Occasio-eladás

nagy meglepetéssel fog járulni, minthogy már ez idei őszi és téli valódi angol ruhakelmék megérkeztek s azokat leszállított áron fogom elárúsítani.

Együttal a raktár túlhalmozása miatt a következő czikkeket is olcsó áron árusítom, u. m. **téli cheviottok**, a legdivatosabb **selymek**, valódi **cosmanosi barchettek** és **mosó-kelmék**, francia **flanellek**, valódi **szepességi damaszt-törülközők**, **terítékek**, **rumburgi, creas** és **szepesi vásznak**, mindenféle **díszek**, ugy-szintén **ingek**, **nyakkendők**, **keztyűk** stb. a legnagyobb választékban.

A nagy árleszállítás csakis december 24-ig tart!

Kérve a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy a kiváló alkalmat el ne mulassza és minél tömegesebb megjelenést kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

LAKNER EMIL.

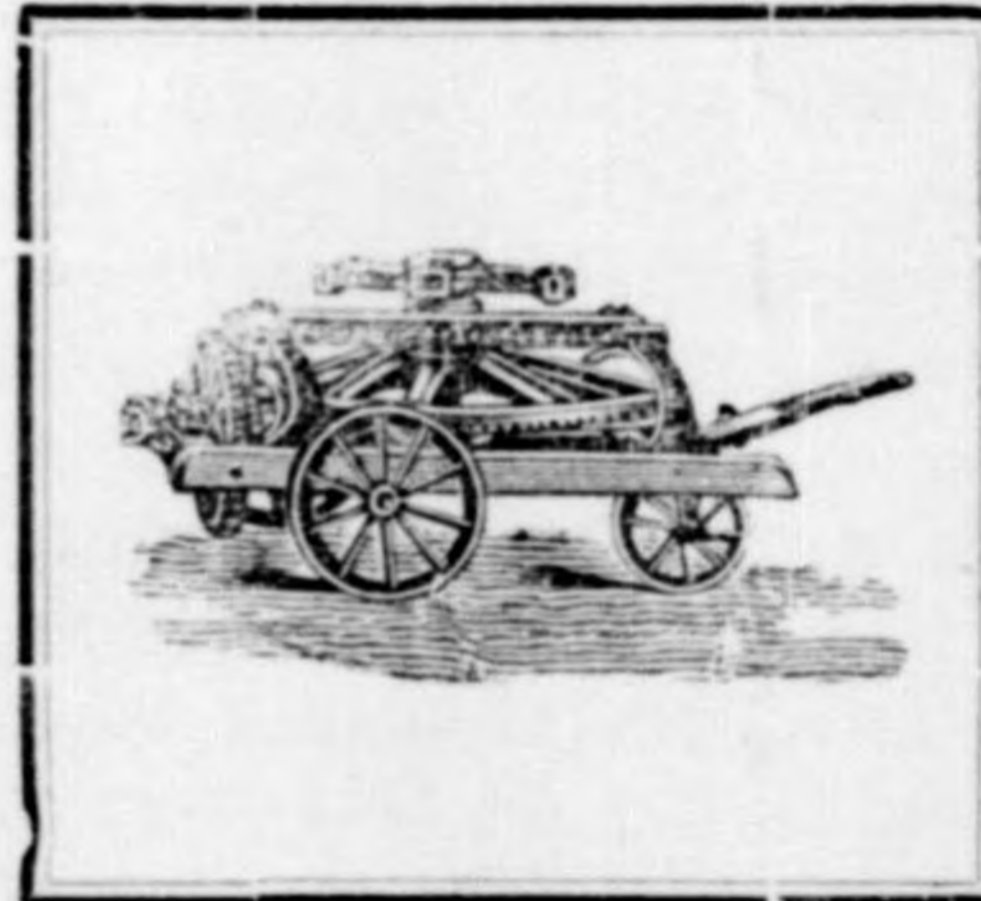
1-*

Nagy karácsonyi Occasio!

FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-uteza II. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czél szerűen s gondosan gyártott jöhrnevű gépeit, nevezetesen:

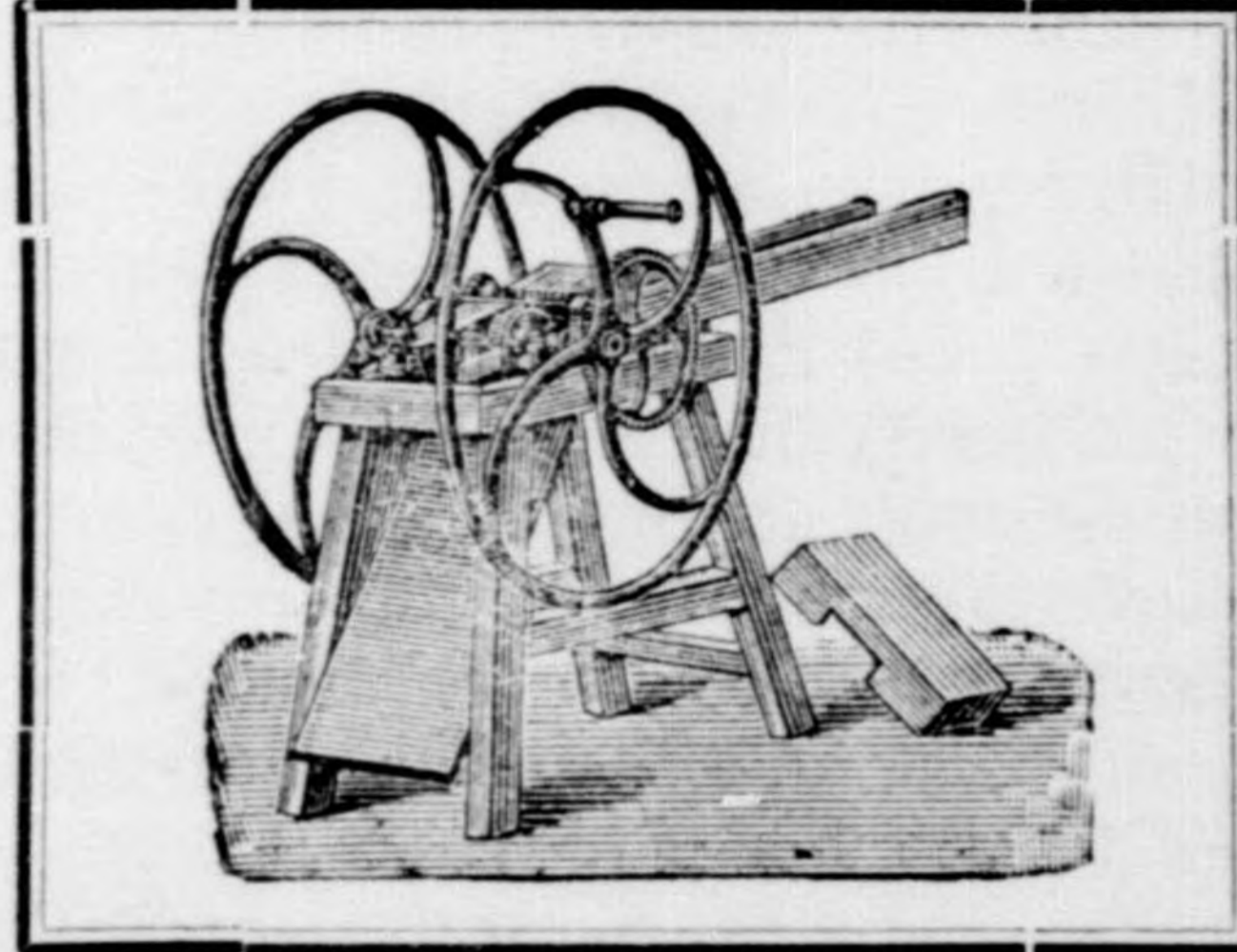
Szeckavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.

Répvágókat és tengermorzsolókat.

Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.

Olajmag-zúzókat, továbbá

Örlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

2-6

Teljesen vízhatlan

vadász-csizmák

és bakancsok, angol szabású lovaglós-csizmák, koresolya-czipőket saját műhelyemben a legesinosabban jutányos áron készítek. — Téli árakkal dúsán felszerelt raktáramat a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel

KOVÁCS ZSIGMOND,
Rimaszombat, Erzsébet-tér.

3-*